

Список використаних джерел:

1. Бережний Я.В., Шатило О.А. Стратегічне управління в енергетиці України: механізми забезпечення національних економічних інтересів. Монографія / Я.В. Бережний, О.А. Шатило // – Івано-Франківськ: Вид-во Фоліант, 2015. – 287 с.
2. Енергетичний баланс України за 2011-2015 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2012/energ/en_bal/arh_2012.htm
3. Бережний Я.В. Інституційні пастки і розгортання інституційної кризи в Україні / Я.В. Бережний // Економіка та держава. – № 9. – 2015. – С. 46-50.
4. Дячук О.А. Прогнозні енергетичні баланси. Базовий сценарій / О.А. Дячук // Національна безпека і оборона. – № 1(150). – 2015. – С. 17–18.

УДК 65.012.8:378

КОМПЛЕКС ЗАХОДІВ З ПИТАНЬ ПРОТИДІЇ ЗАГРОЗАМ В ОСВІТНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ

І. О. Ревак, О. Й. Хомин

*Львівський державний університет внутрішніх справ
e-mail: irynarevak@gmail.com; okhomyu@i.ua*

В умовах невизначеності національних стратегічних пріоритетів і недостатньої координації дій між інститутами законодавчої та виконавчої влади загрози освітній сфері України набувають хронічного характеру, подолання яких потребує негайного прийняття цілого комплексу правових, організаційно-управлінських та ін. заходів. Невідкладні заходи щодо протидії загрозам в освітній сфері України структуруємо за видами загроз.

З метою недопущення загрози хронічного освітньо-кваліфікаційного дисбалансу необхідно вжити таких заходів:

- залучати роботодавці до співпраці з ВНЗ, зокрема, до участі у розробленні стандартів вищої освіти, організації проходження практики студентами, вирішення питання надання першого робочого місця випускникам тощо;

- підвищити якість вищої освіти та професійну мобільність випускників ВНЗ на ринку праці шляхом інтеграції ВНЗ з науковими установами та підприємницькими структурами;

- розробити науково обґрунтовані моделі прогнозування ринку праці з урахуванням галузей національної економіки;

- реформувати систему післядипломної освіти відповідно до запитів вітчизняної економіки, потреб науково-педагогічних кадрів;

- закріпити за обласними інститутами післядипломної педагогічної освіти статус ВНЗ III-IV рівня акредитації.

Загрозу нівелювання цінності диплома про вищу освіту та споживацьке ставлення до освіти можна подолати шляхом:

- підвищення вимог до абітурієнтів, що прагнуть навчатися за кошти фізичних або юридичних осіб на природничих спеціальностях;

- розширення автономії ВНЗ;

- гарантоване влаштування випускників спеціальностей, які визнані пріоритетними в рамках концепції (стратегії) побудови інтелектуального суспільства, що навчаються за державним замовленням;

- формування і розвиток сучасної систем безперервної освіти як основи життєвого успіху особистості.

Загрозі перетворення України на «країну дипломів», або «дипломованих безробітних» можна протидіяти за допомогою такого комплексу заходів:

- відмова від практики неадекватного оцінювання якості знань студентів, які демонструють незадовільну якість навчання через побоювання керівництва та науково-педагогічного персоналу ВНЗ не виконати навчальне навантаження, не заповнити ліцензійні обсяги, втратити робоче місце тощо. мова йде швидше про платну форму навчання, коли заробітна плата викладачів значною мірою залежить від спецфонду, що формується за рахунок плати за навчання. на жаль, беззаперечними є факти, коли науково-педагогічні працівники стають заручниками такої ситуації, намагаючись «вижити» у непростих соціально-економічних умовах;

- підвищити престиж першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та пропагувати серед роботодавців працевлаштування осіб з освітнім рівнем «бакалавр», що є достатнім для виконання чималого комплексу завдань, робіт, послуг. це, на нашу думку, знизить ажіотаж серед випускників бакалаврського рівня для подальшого навчання у магістратурі;

- припинити практику підготовки квазінауковців та продукування дипломів наукового ступеня «кандидата» та «доктора» наук для осіб, професійна робота яких не пов'язана з освітньою чи науковою діяльністю без відповідного навчання в аспірантурі чи докторантурі;

- активізувати співпрацю між регіональними центрами зайнятості та роботодавцями щодо працевлаштування осіб з вищою освітою відповідно до отриманої спеціальності.

Подолання загрози втрати висококваліфікованих кадрів вищої школи можливе за умови застосування таких заходів:

- встановлення і дотримання науково обґрунтованих норм навчального навантаження, тривалості основної та додаткової (творчої) відпусток;

- виплата додаткових (або разових) премій, гонорарів науково-педагогічним працівникам за підготовлені й опубліковані навчальні, навчально-

методичні та наукові праці, захищені дисертаційні роботи. такого роду виплати повинен здійснювати кожен ВНЗ із коштів спецфонду;

- поступова відмова від надмірної комерціалізації наукових робіт і послуг (оплата за публікацію статті, тез, монографії, підручника тощо) та перехід на європейські науково-освітні стандарти;

- запровадження реальної практики стимулювання наукової роботи серед талановитої молоді, залучення здібних студентів до написання наукових есе, доповідей, тез, виступів, статей тощо, активної участі у науковому житті профільюючої кафедри, участі у науково-практичних заходах; організації наукових дебатів, конкурсів, олімпіад; мотивування до майбутньої науково-освітньої діяльності;

- організація стажування перспективних науково-педагогічних працівників у провідних наукових центрах, навчальних закладах, сучасних високотехнологічних підприємствах; розвиток і зміцнення науково-дослідницької діяльності ВНЗ на основі поєднання освіти, науки та інновацій; формування мережі дослідницьких університетів в Україні із залученням висококваліфікованих кадрів вищої школи;

- запровадження заходів, спрямованих на системне заохочення наукової і професійної активності науково-педагогічних працівників, їх академічної мобільності, зокрема міжнародної, розширення практичних творчих відпусток та стажування (можливо за кордоном), підтримку вітчизняних наукових видань, спрямованих на включення до провідних наукометричних баз.

Із впевненістю можемо стверджувати, що ефект від протидії загрозам в освітній сфері України можливий за умови проведення комплексу заходів як стимулювально-мотиваційного, так і примусового характеру.

УДК:332.14

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Л. Є. Сімків

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

e-mail: simkivlilya@gmail.com

Основною особливістю формування регіональної політики в Україні сьогодні є її спрямованість на децентралізацію влади, необхідність забезпечення дієвого місцевого самоврядування та ефективного розвитку територіальних громад. Тому цілком зрозуміло, що зусилля уряду держави спрямовані на розробку інституційно-правового інструментарію забезпечення цих реформ як у сфері реалізації регіональної політики загалом, так і щодо вирішення окремих питань. Так, зокрема мова йде про формування дієвого місцевого самоврядування, регулювання відносин між радами громад, що